

Dlaczego na zakażenia dróg oddechowych szczególnie często chorują dzieci?

Zapalenia dróg oddechowych u dzieci, szczególnie nawracające, są częstym problemem dziecka, jego rodziców, jak również lekarzy prowadzących terapię. Występują one głównie u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Prawie połowa matek biorących udział w badaniu „Zdrowa ONA” wskazała, że ich dzieci chorowały od 3 do 7 razy w ostatnim roku. Dlaczego tak się dzieje? Na to pytanie odpowiada ekspert programu „Zdrowa ONA”.

Na początku warto powiedzieć kilka słów o **odporności**. Jest to odpowiedź organizmu na drobnoustroje, do których należą m.in. bakterie, wirusy, grzyby czy pasożyty. Odporność dzielimy na naturalną - przekazaną nam w genach, mało precyzyjną, ale możliwą do wykorzystania natychmiast w każdej infekcji i specyficzną - adresowaną przeciwko ściśle określonym drobnoustrojom (np. poprzez działanie przeciwciał). Można też ją podzielić na wrodzoną, czyli tę przekazaną nam przez matkę i nabytą, która kształtuje się przez całe nasze życie poprzez kontakt z otoczeniem. Niestety ta wrodzona odporność nie chroni nas przed wszystkimi chorobami, a co więcej - przeciwciała od matki zanikają w pierwszych miesiącach życia. Dlatego tak ważna jest tzw. pamięć immunologiczna, która kształtuje się w kontakcie z drobnoustrojami. To ona sprawia, że po ponownym spotkaniu zarazków, nasz organizm potrafi je rozpoznać i wie, jak z nimi walczyć.

Specyficzna, bardzo efektywna odporność dzieci wykształca się dopiero w kontakcie z drobnoustrojami. Dlatego, gdy dziecko idzie do przedszkola, żłobka czy szkoły może często chorować, nawet do 6-8 razy w roku. To zupełnie normalne i wręcz nieuniknione. Organizm malucha przechodzi trening, podczas którego uczy się rozpoznawać i reagować na zarazki. Mówiąc wprost, infekcje są konieczne dla kształtowania odporności. Problem pojawia się, gdy są one zbyt poważne lub wymagają długotrwałego leczenia. Wtedy należy zgłosić się do lekarza prowadzącego dziecko na konsultację i ewentualne badania w kierunku zaburzeń odporności - tłumaczy prof. UWM dr hab. n. med. Piotr Jurkowski, Kierownik Katedry Pediatrii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, ekspert programu „Zdrowa ONA”.

Co sprzyja infekcjom dróg oddechowych u dzieci?

- **Nieukształtowany w pełni układ oddechowy** - drogi oddechowe u dziecka są wąskie, krótkie i wyścielone łatwo przepuszczalną błoną śluzową. Dodatkowo aparat rzęskowy nie jest wydolny tak, jak u dorosłej osoby.
- **Niedojrzałość immunologiczna** - organizm noworodka posiada przeciwciała, które przekazała mu matka w okresie płodowym. Niestety stopniowo traci je w ciągu pierwszych 3 miesięcy życia po urodzeniu.
- **Ograniczona zdolność do produkcji przeciwciał** u niemowląt przez pierwsze 6-12 miesięcy życia. Mówimy wtedy o tzw. „luce odpornościowej”.
- **Skupiska osób** - często spotykamy się z sytuacją, że jak w żłobku czy przedszkolu choruje jedno dziecko, to po kilku dniach infekcji doświadcza już kilka osób z grupy. Jest to szczególnie widoczne w przypadku chorób zakaźnych, np. ospy wietrznej.

- **Nieprzestrzeganie podstawowych zasad troski o kondycję zdrowotną dziecka** (mówimy o tym w innym materiale), np. nieprawidłowa dieta, przegrzewanie/wyziębianie, brak kontaktu ze świeżym powietrzem (ciągłe przebywanie w domu).
- **Przewlekłe choroby**, m.in. zaburzenia odporności, wady układu sercowo-naczyniowego i oddechowego, alergia itp.
- **Złe warunki mieszkaniowe, narażenie na dym tytoniowy i zanieczyszczenie środowiska.**

¹Ogólnopolskie badanie zrealizowane w ramach programu „Zdrowa ONA” zainicjowanego przez Gedeon Richter, przeprowadzone w dniach 27 marca – 7 kwietnia 2013 roku metodą internetowych zestandaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych (CAWI) przez agencję SW Research. Badaniem objęto łącznie 559 matek dzieci w wieku 3-7 lat.